

דף פז

ציונים

'ע"ב) 'ועוד, אין נשבעין על כפירת שעבוד קרקעות' — בישוב שיטת הרמב"ם (אישות טז, כה) שכתב שבועה דאורייתא במודה במקצת בכתובה, ע' באריכות בחדושי הגר"ח הלוי שם; בית ישי צא. [ובדקדוק דברי רש"י — ע' בספר דבר אברהם ח"ב לב].

'איבעיא להו הפוגמת כתובתה פחות פחות משהו פרוטה מהו... תיקו' — ומפני הספק לא תפרע ללא שבועה. (רא"ש). וע"ע במובא להלן פה בנידון ספק בחיוב שבועה.

'באומרת אמנה היתה לי ביני לבינו' — אף על פי שאין שטר קונה לחצאים, וכל שלא קנה ככל הכתוב בו לא קנה אף מקצתו — תירץ בקצות החשן (קצ סק"ז) שאפשר שמדובר כשנתחייב לה כתובתה בקנין ולא כתב לה השטר אלא לראיה, ושטר ראיה מועיל לחצאין. (וע' באילת השחר). ובנתיבות המשפט כתב שאפילו שטר התחייבות מועיל לחצאין, שלא כשטר הקנאה.

*

'סבר רמי בר חמא למימר... אמר ליה רבא...' — כיוצא בזה מצינו כמה פעמים: להלן צא: שבת טה. ב"ב ט; שבועות מח: — 'סבר רמי בר חמא למימר... א"ל רבא'. וכן נחלקו רבא ורמי בר חמא בהלכה, פעמים רבות: שבת קנד. לעיל יח: כא. להלן צב. ב"ק קיא: ב"מ טז. צו ב"ב קטז: תמורה יד. נדה לג.

וכן נמצא רבות בתלמוד, שאר משא ומתן ביניהם; ספקות של רמי בר חמא שפשטן רבא, או קרשיות שתירצן, או שהביא סייעתא והסבר לדבריו: עירובין נה. פסחים לא. יומא מא: עח: יבמות פז. לעיל סג: נדרים עב: זבחים עה: צה: בכורות יג. תמורה י. (פעמיים). [ושניהם היו נשואים לבת רב חסדא. לאחר מותו של רמי בר חמא, כעבור עשר שנים, נשא רבא את אלמנתו — ע' ב"ב יב ויבמות לד:].

*

'לימוד מסכת ברכות — ענין גדול. מסכת שבת — ענין מפואר. כתובות — כולל כל התלמוד. חולין, עבודת כוכבים, נדה — כלל גדול. הגאון מהר"ר שעפטיל בצוואה — נדפס בסוף ספר יש נוחלין'. (ברכי יוסף — יו"ד רמזא)

דף פח

'מתקיף לה רב שישא בריה דרב אידי: היאך סמיך סהדא קמא אסהדא בתרא?' — יש לפרש בשני אופנים: כיון שמה שראה העד האחד לא ראה חברו, יכולה האשה להכחיש את שניהם, ותשבע, ותטול פעם שלישית. כך פרש רש"י. על פירוש זה קשה, הלוא מחלוקת יש בדבר, האם 'עדות המיוחדת' בדיני ממונות — כלומר צירוף שתי עדויות שונות לחייב ממון על פיהן — כשרה אם לאו. ולהלכה אנו נוקטים